

Club Excursionista de Gràcia

NOVEMBRE
DESEMBRE
2 0 0 7

PASSATGE MULET, 4

08006 BARCELONA

TEL: 93 237 86 59

FAX: 93 237 31 48

"MAI ENRERA"

Publicació degana de la premsa de Gràcia

Creu de Sant Jordi 1992 - Medalla d'Honor de Barcelona 2004

Butlletí social

XXV Any - 2a. Època, núm. 99

Fundat l'any 1922

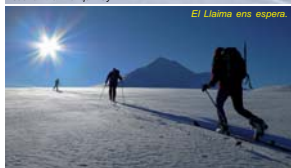
Xavi Arias al campament base del Cho Oyu

23 hores més tard a dalt del cim del Cho Oyu

6 cims als Andes de Xile – agost/setembre de 2007

EDITORIAL

LA FORMACIÓ, L'ESFORÇ, EL CARÀCTER I EL SUPORT INSTITUCIONAL.

És una realitat que per assolir qualsevol objectiu, sigui quin sigui, s'ha d'establir un projecte ben definit i, aleshores, desenvolupar l'esforç adequat per tal d'aconseguir-lo. Així ha estat al llarg dels segles, i tenim infinitat d'exemples que ho demostren, com són la Bíblia o la muralla xinesa, valgui la comparança.

En el nostre cas, no pretenem, evidentment, ser tan ambiciosos, però si deixar ben palès que, en un petit país com és el nostre, per a qualsevol meta a què es vulgui arribar s'ha de comptar amb una fase d'aprenentatge, d'evolució pràctica que ens proporcionin persones experimentades, i després s'ha d'abastar un desenvolupament personal que permeti demostrar el nostre domini, ja sigui professional o ja sigui vocacional.

Avui en dia estem veient que l'esforç individual i col·lectiu d'una gran part de la societat va adreçat a obtenir determinades fites de forma ràpida i sense dificultat, atès que els referents mediàtics sembla que així ho permeten. Amb aquest procedir normés aconseguirem que la societat entri en una dinàmica d'empobriment general, en lloc d'elevat el seu nivell de responsabilitats, formatiu, tècnic, etc...

Les reflexions que precedeixen no són més que el resultat d'una conversa mantinguda amb una personalitat de la Banca, amb qui vam arribar a la conclusió que, si bé activitats com l'excursionisme o l'escoltisme des de sempre havien estat un referent de formació -de bona formació- a través de l'esforç individual i col·lectiu, darrerament aquesta línia d'educació havia desaparegut de moltes escoles i de la societat en general. I no es comprenia com l'excursionisme català, després de més de 130 anys d'història, no havia pogut mantenir íntegrament aquell important patrimoni.

Tots i totes som coneixedors, però cal recordar-ho encara, que de les entitats excursionistes se'n van derivar infinitat d'especialitats esportives com, per exemple, el tir amb l'arc; i de culturals com les seccions d'arqueologia, anàlisi d'història, entre els quals trobem els de Gràcia, Sants o Sarrià.

L'any 1922 es fundà el Grup Excursionista Mai Entra (que més tard prengué el nom de Club Excursionista de Gràcia) amb la finalitat de promoure el coneixement del país i de la seva cultura. La ràpida evolució i creixement de les diferents Seccions van permetre que el CEG es convertís en un capdavanter del món excursionista. El seu bulevard (la revista foren -i ho són- eina de treball de molta gent estudiant de la cultura i de la història. El Grup de Recerques Arqueològiques (GRA) desenterrà el Forn Ibèric de Sant Adutori i portà a terme l'inici de la restauració de l'ermita coniguis; el Grup d'Investigacions Espeleològiques (GIE) féu la descoberta de les coves de Benifallet; forem pioners en la implantació del senderisme a Catalunya i a l'Estat espanyol; promotors del Grup federatiu de Socors a Muntanya; de les primeres Jornades de Medicina de Muntanya; dels Cursos de Medicina i Socors en Muntanya; així com de les Jornades de Prevenció de l'Esport. Cal destacar, a més, que membres de la nostra entitat han participat, des del primer moment, en diverses expedicions internacionals; sense oblidar que vam ser els impulsors de les Guies de Muntanya en 3D.

Totes aquestes activitats ens han permès obtenir, en dues ocasions, el Trofeu Delgado Ubeda, màxim guardó de la FEM, que la Generalitat de Catalunya atorgués al nostre Club la Creu de Sant Jordi i, més recentment, que rebéssim la Medalla d'Honor de la Ciutat de Barcelona.

Aquesta breu recopilació de la nostra història, a títol d'introducció, ens porta a la conclusió que el nostre esport es manté en base a l'esforç individual i col·lectiu adreçat a la consecució d'importants fites esportives i culturals. I aquest mateix esforç es requereix també en la resta d'àmbits personals i socials com poden ser la docència, l'empresa i la família.

Qualsevol persona que vulgui destacar en el seu entorn, no ho farà des de la mera contemplació, tot al contrari, sino a partir de l'augment dels seus coneixements i de compartir experiències, que són clau per a la pròpia superació. La resta queda supeditada a la sort... que no és mai bona conselleria.

Aquest esperit, induït per la nostra entitat des de la seva fundació, és el que ens ha fet consolidar el projecte que des de fa tres anys estem desplegant, perquè joves -i no tant joves- que vulguin aprendre a desenvolupar-se dins de les activitats de la natura, gaudint-ne i compartint experiències, complin amb l'Escola de Muntanya de Gràcia (EMGRA), que enguany gaudeix del suport d'una de les primeres institucions nacionals en la vessant financera i social.

La Fundació "la Caixa", després d'anàlitzar el nostre projecte i entendre perfectament la simbiosi **Esport i Formació**, va concretar el seu suport, a través del conveni signat el properassat més de març, amb l'objectiu de potenciar aquesta filosofia entre joves dels diferents àmbits socials a fi d'encomanar-los l'esperit de compromís -personal i col·lectiu- de cara a la seva formació en els valors morals, tant professionalment com socialment.

Per a nosaltres ha estat tot un honor que la Fundació "la Caixa" recolzi una iniciativa que, en certa forma, va contracorrent dels moviments actuals. I això perquè som conscients que l'únic camí per aconseguir grans fites, passat per l'aplicació d'aquesta exigència d'estudi, de treball i de responsabilitat.

Tenim el deure de palesar el nostre agraïment per aquesta decisió de la primera entitat financera del país, especialment perquè som coneixedors de l'ingent quantitat de projectes que els són presentats en petició del seu ajut. Però també és ben cert que podem estar segurs que la resposta per part del Club Excursionista de Gràcia estarà a l'alçada del compromís contrat.

Des d'aquestes línies volem deixar constància de la responsabilitat que adquirim i, consegüentment, posarem a l'abast de la societat la nostra Escola (EMGRA) per tal que continuï sent un referent, tot fent-nos mereixedors de la confiança que es diposita en nosaltres.

Francesc Sanahuja

President del Club Excursionista de Gràcia.

AGENDA

NOVEMBRE

6, dimarts a les 20:30

GEDE. Curset d'inici a l'escalada
Presentació i teòrica

8, dijous

Secció de Muntanya. Cicle Sortim Dijous
La Voia-Grebolosa-Eracons (Osona)
Contacte: Ramon Izquierdo i Roger Lloses

8, dijous a les 20:30

GEDE. CLINIC

MIJANS DE FORTUNA A L'ESCALADA

8, dijous a les 20:30

GEDE. Curset d'inici a l'escalada
Teòrica: nusos, tècniques de progrés

10 i 11, dissabte i diumenge

GEDE. Curset d'inici a l'escalada

Sortides de pràctiques

13, dimarts a les 20:30

GEDE. Curset d'inici a l'escalada
Teòrica: tipus de roca, zones d'escalada, graduacions, ressenyes.

15, dijous

Secció de Muntanya. Cicle Sortim Dijous
Oriàst-Sant Nazari-Rocaguinarda (Lluçanès)
Contacte: Ramon Izquierdo i Roger Lloses

15, dijous a les 20:30

GEDE. Curset d'inici a l'escalada
Teòrica: reunions, factor 2, cordes, assegurances.

15, dijous a les 21:30

Secció de Muntanya. Cicle d'Audiovisuals Buch i Parera
Aconagua.
Per Xavi Arias i Toni Villena

17 i 18, dissabte i diumenge

GEDE. Curset d'inici a l'escalada

Sortides de pràctiques

17 i 18, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Sortida cicle d'Alta Muntanya
Pic de Serrera (2914 m)
Coordinador: Francisco J. Romero.

18, diumenge

Secció de Muntanya. Cicle de Senders
GR 92 Sant Pol-Crta.GIP 6821. 16'7 Km. 3:58 h.
Coordinador: Roger Lloses.

22, dijous

Secció de Muntanya. Cicle Sortim Dijous
Coll de Josa-Els Clotrons (Berguedà)
Contacte: Ramon Izquierdo i Roger Lloses

24 i 25, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Sortida cicle de Mitja Muntanya
La Vall de Canfranc (Pirineu Aragonès)
Coord. Natàlia Llácer

27, dimarts a les 21:00

GEDE. Cicle de Pel·lícules d'Escalada Josep M. Rodes
L'INVERN BLANC AL PIC PALU

29, dijous

Secció de Muntanya. Cicle Sortim Dijous
Fons del Riu Glorieta-Alcover (Alt Camp)
Contacte: Ramon Izquierdo i Roger Lloses

29, dijous a les 20:30

GEDE. Curset d'inici a l'escalada
Cloenda

DESEMBRE

1 i 2, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Sortida cicle d'Alta Muntanya
Tossal del Molar Gran (2882 m)
Coordinadora: Rosa Salas

6 al 9, dijous a diumenge

Secció de Muntanya. Cicle de sortides D'Esquí de Muntanya
Vall de Barèges: pic de Neuvieille 3.091 m per la vall de La Glère *. Soum de Nère 2.394 m**
Coordinador: Xavier Martí

13, dijous

Secció de Muntanya. Cicle Sortim Dijous
Castell la Popa-Castell Centelles-Sauva Negra (Valles Oc.-Osona)
Contacte: Ramon Izquierdo i Roger Lloses

13, dijous a les 21:30

Secció de Muntanya. Cicle d'Audiovisuals Buch i Parera
Nova Zelanda.
Per Jordi Bonet i Gemma Velasco.

15 i 16, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Sortida cicle de Mitja Muntanya
Pic Bassegoda (1375m) (Garrotxa)
Coord. Manisè Rubió

16, diumenge

Secció de Muntanya. Cicle de Senders
GR 92 Lloret de Mar - Tordera. 14,5 Km. 3:40 h
Coordinador: Roger Lloses.

18, dimarts a les 21:00

GEDE. Cicle de Pel·lícules d'Escalada Josep M. Rodes
El Enigma del Mc Kinley - La Conquesta del Cervino

20, dijous

Secció de Muntanya. Cicle Sortim Dijous
Camí del Monastrell (Alt Penedès)
Contacte: Ramon Izquierdo i Roger Lloses

GENER 2008

12 i 13, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Cicle de sortides D'Esquí de Muntanya
Traversa Fontromeau - Nerens les Valls
Coordinador: Ricard Martínez

18, divendres a les 21:00

Consell Directiu
SOPAR DE LA DIADA DEL CLUB
Lliurament de les medalles als socis amb 25 i 50 anys d'antiquetat

19 i 20, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya. Sortida cicla d'Alta Muntanya
Pic de la Maladeta
Coordinador: Xavi Mestres

20, diumenge
Secció de Muntanya. Cicla de Senders
GR 92 GIP 6821 - Lloret. 21,3 Km. 5:00 h.
Coordinador: Roger Llores.

26 i 27, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya. Sortida cicla de Mitja Muntanya
Les Bulloses amb raquetes
Coord. Ingrid Cotomines

**INFORMACIÓ ACTUALITZADA SOBRE
ACTIVITATS DEL CLUB, LES PODEU
TROBAR AL CALENDARI DE LA WEB DEL
CLUB www.cegracia.cat**

ALTES DE SOCIS

8114 EUGENIO USANZIGAGA CARRASCO
8115 BORJA GUAIATA PÉREZ
8116 MANEL GUASCHGINER
8117 LOÍCBASTARD
8118 ALAN LUNÁS IZQUIERDO
8119 CARLOS DELGADO MUÑOZ
8120 CARLOS FEDERICO DOMÉNECH
8121 NATI ARNABAT ESCOFET
8122 LLUÍS HOMDEDEU CORTÉS
8123 VÍCTOR RIVEROLA MORA
8124 JEKATERINA NIKITINA
8125 ROSA ÀURIA MUNTÉ RAMOS
8126 LLORENÇ DOMINGO CAPDEVILA
8127 MARIANO VELASCO BETÉS

EXECUTIVA I CONSELL

Per aquells socis i sòcies que tinguin interès a consultar, proposar, etc. qualsevol tema de millora per al club, us informem que:

Les reunions de l'executiva tenen lloc els primers dimarts de cada mes no festiu.

Properes dates:
6 de novembre
4 de desembre

Els consells es desenvolupen els segons dimarts de cada mes:

Properes dates:
13 de novembre
11 de desembre

ESQUIADORS/ES

A secretaria tenim a la vostra disposició les etiquetes pels descomptes dels forfets de LA MOLINA i MASELLA

MATAGALLS - MONTSERRAT

PRESENTACIÓ AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'acte de presentació ha comptat amb la presència del conseller de Governació, Joan Puigercós, de la secretaria general de l'esport, Anna Pruna, del diputat a Madrid, Josep Maldonado o del director general d'Institucions Penitenciàries, Albert Batlle, aficionats a aquesta marca de més de vuitanta-tres quilòmetres de recorregut.

Durant l'acte, a més de Benach, han intervingut el promotor de la Travessa, Carles Albesa; el director tècnic de Geo Virtual, Josep Ventura; la directora de la Matagalls-Montserrat, Pilar López; el sotsdirector de l'Hospital General de Catalunya, Rauli Muritz; i el president del Club Excursionista de Gràcia, Francesc Sanahuja.

Durant la seva intervenció, el president ha destacat que els valors d'ill·lusió i esforç dels qui organitzen aquesta prova són "precisament els que necessita Catalunya per tirar endavant, per aprofitar i superar els reptes". Benach ha afegit que "Catalunya no pot renunciar, no es pot aturar. Catalunya ha d'anar fent camí, un camí que no és pla, que no és fàcil, que requereix pujar i baixar desnivells, moments d'esforç. Ha d'avançar mesurant les forces, amb la pressa adequada i la força adequada, amb la resistència demostrada al llarg dels segles, i amb la ill·lusió que més enllà, al nostre abast, aconseguirem els nostres objectius".

Per Benach, "Catalunya té un immens potencial que no sempre aconseguim desenvolupar", i ha afegit que "la nostra nació pot fer tots els Matagalls-Montserrat que el progrés, el benestar i la llibertat ens demanen, però no sempre ens hi posem, de vegades ni tan sols ens decidim a començar a caminar, d'altres detallam les primeres dificultats, o mesurem malament les nostres forces, o tot i les noves tecnologies, equivoquem el camí".

El president ha dit que "a Catalunya li falta massa sovint autoestima, reconeixement d'allo propi", i ha volgut reconèixer la tasca dels qui any rere any aconseguen que la Montserrat-Matagalls sigui un èxit d'organització i de participació.

(Fotografies a les contraportades)

PRESENTACIÓ DE LA XXVIII TRAVESSA MATAGALLS MONTSERRAT, CELEBRATA AL PARLAMENT DE CATALUNYA, SOTA LA PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. ERNEST BENACH, EL DIA 4 DE SETEMBRE DEL 2007

Ha passat un altre any i, com ja és costum, en acabar les vacances arriba la *Travessa Matagalls Montserrat*.

L'estiu ens deixa i com diu el poeta:

Arribada la Mercè
s'ha fet curta la jornada,
els capvespres ja són freds
i els matins semblen rosada.

Però avui no farà la presentació de la *Matagalls-Montserrat* partir de citacions poètiques. La poesia deixarà pas a la història, a unes breus referències històriques que corresponen a diversos anys, els quals anirà esmentant successivament.

Començo per l'any 1904.

El dia primer de gener, entra en vigor la llei que estableix el descans dominical obligatori.

El 6 de febrer es declara la Guerra Russojaponesa.

A principi d'abril, Alfons XIII, rei d'Espanya, visita per primera vegada Barcelona. El regidor Francesc Cambó, els més joves dels set representants de la minoria regionalista de la Lliga a l'Ajuntament, s'adreça al rei amb aquestes paraules: "Barcelona no pide más que libertad (...) buscando una expansión que sólo en mínima parte le permiten las trabas de la ley". De "lo que paga el pueblo para el fomento de la ciudad sólo una mínima parte en la ciudad se queda" (Permeteu-me sortir del guó i fer una reflexió: el temps, que sovint transcorta tan de pressa, sembla eternitzar-se altres vegades! Qui diria que això passava fa més d'un segle?)

Torno al guió.

El 23 d'octubre es disputa a Barcelona el primer campionat de tennis de l'Estat.

L'estiu d'aquest mateix any, concretament el capvespre del dia 4 d'agost, dos joves sacerdots arriben al Matagalls, on dormiren breument i a les dues de la matinada empenyeren una llarga caminada que els havia de conduir al monestir de Montserrat en poc menys de 24 hores.

Coneixem el nom d'un d'ells: Jaume Oliveras i Brossa, nascut a la Garriga 27 anys abans, i que havia d'esdevenir un pioner de l'escalada a Catalunya i un destacat pirineista.

I ara una anècdota de mossèn Oliveras, fent així cas a un fill meu que m'ha recomanat d'explicar-ne algunes per tal de fer més amè el meu "rotllo".

Els darrers anys de la seva vida, durant un sojorn de mossèn Jaume en un poblet de muntanya de la Cerdanya, opotser del Ripollès, comunicà l'enyor que sentia del Pirineu al seu acompanyant. En dir-li aquest -Però si aquí som al Pirineu, el clergeu li respongué: -No, el Pirineu comença a Andorra i va cap a ponent.

Tota una declaració de quines eren les seves preferències en matèria de paisatge muntanyenc!

Passem a l'any 1922.

Al nostre país s'anava consolidant l'afició a l'esport i n'augmentava la pràctica. Aquest any s'inaugurà el camp del Futbol Club Barcelona, de les Corts, antecessor de l'actual Camp Nou.

El 5 de novembre es disputà a Barcelona la segona edició del Gran Premi d'Automobilisme Penya Rhin, en què el pilot guanyador assolí una velocitat mitjana notable: 105 km per hora.

El dia 15 del mes anterior tingué lloc, amb sortida i arribada al Parc de la Ciutadella, molt a prop d'on ara estem, el I Campionat d'Espanya de Gran Fons de Marxa Atlètica (50 km). Va ser una competició que originà molta expectació per la rivalitat que hi havia entre els equips de marxadors del CF Barcelona i del RCD Espanyol, i força discussions i posteriori a causa de certs dubtes sobre la legitimitat del resultat.

Sorprenentment la victòria per equips no correspongué a cap dels dos clubs esmentats sinó a la Unió Esportiva de Santis. Individualment el primer classificat fou Albert Charlot, de l'Espanyol, i el segon Francesc Albesa, del Barça. Deixeu-me dir que Francesc Albesa era el meu pare.

El 25 d'agost, el líder anarcosindicalista Àngel Pestanya va ser víctima, a Manresa, d'un atemptat que estigué a punt de costar-li la vida.

El país estava immers en una sagnant lluita social que entre 1917 i 1922 ocasionà més de 800 atemptats.

En aquest ambient ciutadà enrarit, de lluita a mort entre el Sindicat Lliure, organització creada al servei de la patronal, i l'obrera Sindicat Únic, d'inspiració anarquista, tres joves agraciencs, Josep Buch, Jaume Martorell i Agustí Sobrevia començaren a sortir d'excursió cap a l'any 1919. S'autodenominaren Grup Excursionista Mai Enrera, i el 13 de gener de 1922 formalitzaren la preceptiva inscripció al registre del Govern Civil, quedant així constituïda legalment l'entitat, que dos anys després passà a dir-se Club Excursionista de Gràcia.

El canvi de nom va ser decidit pels socis, arran d'una circular del Govern Civil de 8 de setembre de 1924, que disposava de que el títol de les associacions i societats civils havia d'estructurar-se en castellà.

El novell Grup Excursionista Mai Enrera aprofità aquesta imposició no per traduir el nom sinó per adoptar-ne un de nou que s'escriu igual en català que en castellà i que de passada fos representatiu de la seva localització territorial. I així triaren l'anglicisme *club*, aleshores poc habitual en l'àmbit excursionista i el topònim Gràcia, el nom de l'exvilia annexada a Barcelona l'any 1897.

I ara l'anècdota, en aquest cas referida al butlletí que publicava l'entitat. Mentre no fou autoritzat el nou nom, imprimiren una coberta del butlletí en castellà destinada a l'exemplar que es presentava a la censura prèvia, i els altres exemplars es distribuïren als socis amb el títol de sempre. Una decisió tanmateix arriscada, però comprensiva davant de l'ineluctable "nunca hacia atrás".

Any 1929.

A Barcelona s'inaugurà l'Exposició Internacional, a la muntanya de Montjuïc.

El 24 d'octubre es produí una caiguda sense precedents de la borsa de Nova York. Aquest fet, conegut com el "dijous negre" desembocà en una crisi econòmica mundial, especialment greu als Estats Units d'Amèrica.

A la darrerania d'any, la dictadura de Primo de Rivera passava pels moments de màxima impopularitat, fins al punt que el dictador es veié obligat a dimitir pel gener de l'any següent.

A Catalunya hi devia haver uns cinc mil excursionistes afiliats en un gran nombre d'entitats (al voltant d'un quart de miler), que dibuixaven un moviment excursionista poc vertebrat i molt disseminat.

Una d'aquestes entitats, el Grup Excursionista Jovenut Catalana, va demanar un article a Jaume Oliveras destinat al seu butlletí. Va publicar-se al número de maig-juny amb el títol *De Montseny a Montserrat en una jornada* i és la primera i única vegada que el protagonista parla d'aquesta excursió que feu un quart de segle abans i que és l'antecedent de la nostra travessa.

Passem a l'any 1962.

Un any marcat pels terribles aiguats del Vallès del dia 25 de setembre, que van causar més de 700 víctimes.

En el terreny artístic, el 17 de gener, la soprano Montserrat Caballé debutà al Gran Teatre del Liceu.

En l'àmbit religiós, l'11 d'octubre, el papa Joan XXIII inaugurà el Concili Vaticà II.

La tarda del dissabte 15 de setembre, tres socis del Club Excursionista de Gràcia, Jordi Ribot, Joan Cervera i Carles Albesa -que ara té el plaer de parlar-vos- pujaven de coll Formic al Matagalls disposats a repetir l'excursió que havia fet Jaume Oliveras 58 anys abans.

Anteriorment, junt amb alguns altres coneguts ja ho havíem intentat diverses vegades, sempre sense èxit, segurament pel fet de no conèixer prou bé els camins que havíem de seguir de nit.

En aquesta ocasió en Cervera, ben conegut en el món excursionista i que avui ens acompanya, plegà aviat a causa de problemes en un genoll, i en Ribot i jo ho aconseguírem finalment: vàrem arribar a la plaça del monestir de Montserrat a 2/4 d'1 de la matinada del dilluns dia 17, quan mancava mitja hora per totalitzar-ne 24 des de l'inici de l'excursió.

Una anècdota?

No sé si és anècdota o categoria, el que sí sé i em consta és la qualitat humana i intel·lectual de Jordi Ribot. En donaré dues pinzellades a títol d'exemple.

Primera pinzellada: en ocasió d'una reorganització de la biblioteca del nostre club, que en Jordi s'oferi a fer, va pernocrar amb el seu sac de dormir diverses nits al local social per aprofitar millor el temps i enllestir abans la feina.

Segona pinzellada: l'any 1960 aparegué amb el número 288 de la col·lecció Biblioteca Selecta la traducció del francès al català de la novel·la de Jules Verne *De la terra a la lluna*, feta per Jordi Ribot. Una versió excel·lent, amb nombroses notes seves a peu de pàgina. Doncs bé, va fer-la levant-se cada dia a les cinc de la matinada i treballant-hi fins a l'hora d'entrar a l'oficina on estava empleat.

Aquest va ser el bon amic i company, mort prematurament l'any 1981, amb qui vaig compartir la meua primera Matagalls-Montserrat, una travessa que després he repetit diverses vegades (18 si no vaig errar), però que en cap cas no m'han fet oblidar aquella llunyana experiència d'ara fa exactament 45 anys.

Any 1972.

Va ser un any olímpic molt accidentat, ja que un comando terrorista palestí atacà la delegació d'Israel que participava a l'olimpiada de Munic, amb el resultat d'onze atletes morts, així com cinc assassins i un policia.

A Barcelona, el 5 de març, hi hagué una explosió en una casa del carrer Santa Amèlia i Capità Arenas que produí l'ensorrament de l'edifici i una vintena de víctimes.

El Club Excursionista de Gràcia celebrava el cinquantenari de la seva fundació i organitzà diversos actes extraordinaris, algun tan important com ara les I Jornades Nacionals de Medicina de Muntanya i un altre de tan insòlit com una denominada *Travessia Matagalls Montserrat en menys de 24 hores*, una activitat que presumim molt minoritària, atès que aleshores no s'estaven aquests tipus de marxes de resistència per muntanya. Creença tanmateix erònia, ja que 159 excursionistes es congregaren al cim de Matagalls el vespre del 16 de setembre disposats a fer-la, dels quals no aconseguiren 52 (50 homes i 2 dones).

L'anèdota és que el dia anterior havia nevat al Matagalls i, tot i que la neu ja s'havia fos, feia molt de fred, tant que es decidí avançar 15 minuts l'hora de sortida, prevista entre 2/4 de 9 i 2/4 de 10 de la nit. Pitjor va ser encara la presència de la boira que va fer que alguns participants es desorientessin baixant del cim i no passessin per coll Formicó pel primer control del pla de la Calma. Per gairebé un de cada set sortits la travessia s'acabà tot just començada!

Fins aquí aquest breu recorregut per la que podríem anomenar prehistòria de la nostra travessa.

Ara podria recordar alguns fets singulars de la *Matagalls-Montserrat*, sobretot m'agradaria glossar la màgia d'una nit que alguns titulars periodístics han qualificat de "la noche de los buñios" o d'"una nit de veritable manxa", però ja no disposo de més temps.

Malgrat tot, no em resigno a acabar sense recordar aquell eslogan que em plau tant: "No és cap cursa, però alguns corren molt; no és cap passejada, però molts contemplen el paisatge; no és cap competició, però cadascú ha d'enfrontar-se amb si mateix".

Aquest "cadascú ha d'enfrontar-se amb si mateix" em sembla que és la gran veritat de la *Matagalls-Montserrat*.

Moltes gràcies per la vostra atenció.

Carles Albesa

CULTURAL

6a FIRA DEL LLIBRE DE MUNTANYA SANTA MARIA DE CORCÓ – L'ESQUIROL

Seguint el sistema itinerant d'aquesta Fira des dels seus inicis pels pobles del Collsacabra (comarca d'Osona), ha tingut lloc la sisena Fira al poble de Santa Maria de Corcó – L'Esquirol.

Enguany el tema principal i degut a l'interès que per fi han demostrat els polítics ha estat:

EL CANVI CLIMÀTIC A LA MUNTANYA

Al debat, hi van intervenir quatre especialistes sobre el tema, va moderar el periodista Antoni Bassas i Onieva. A la inauguració, hi va assistir el conseller de cultura, Joan Manuel Tresserras, i com a president d'honor a estat nomenat Kurt Diemberger, alpinista de prestigi internacional, amb dues primeres ascensions a vuit mil. Sobre aquest tema va fer una interessant conferència i una passada de diapositives.

"EL SETÈ SENTÍ: VIURE ENTRE 0 I 8.000 METRES"

El nostre club, hi participa des de l'estrena de la primera fira, amb llibres, publicacions, butlletins i la revista Mai Enerra. Degut a la gran afluència de públic, tenim ocasió de donar a conèixer les activitats del Gràcia, i de la marxa MM.

Felicitem per l'èxit de la Fira del Llibre de Muntanya, única a Catalunya, els seus organitzadors, especialment l'amic Ernest Gutiérrez, per la seva tasca incansable. Recordem les altres cinc edicions:

2002 TAVERTET:

La muntanya en general i el llibre de muntanya.
President d'honor: Joan Triadó i Font.

2003 L'ESQUIROL

Any internacional de l'aigua dolça.
President d'honor: Raimon Panikkar i Alemany.

2004 RUPIT I PRUIT

Les comunicacions a través de les muntanyes.
President d'honor: Antoni Pladevall i Font.

2005 CANTONIGRÓS

L'home i la muntanya.
President d'honor: Martí Boada i Juncà.

2006 TAVERTET
Medicina i seguretat a la muntanya.
President d'honor: Conrad Blanc i Forns.

ESTIU 2007

*La independència de cada nació és el bé més preuat per establir la pau a Terra.
Mai cap país no pot mercadejar la qualitat de la seva llibertat.*

Luis Maria Xininachs.

"Quan em senti morir aniré a la muntanya de Sant Amanci allà, em deixaré morir"

Luis, deixaves anar les paraules amb lentitud, somrient plàcidament, com vivint-ho. La teva mirada, penetrant i aclarida. Vares copsar que eres comprès.

Avui, hem sentit la notícia. T'han trobat mort, a la muntanya com tu volies. Un dia hi anirem a posar una pedra trobada, i

hi gravarem el teu nom, per perpetuar la teva vida en el lloc de la teva mort. La Natura.

Si et volem retrobar, hem de lluitar per la independència.

XX PUJADA AL PORT DE SALAU

El passat 5 d'agost vàrem participar a la XX pujada al Port de Salau organitzada pel Cercle d'Agermanament Occitano-català, amb la col·laboració de l'Ajuntament de l'Alt Anèu i el Consell Comarcal del Pallars Sobirà.

El motiu del retrobament anyal és per la llengua, la cultura i l'amistat entre els pobles de Catalunya i Occitània.

Ens faltava Cristian Duthil, occità de Foish, que assistí amb entusiasme cada un dels 19 anys de la Pujada a Salau, acompanyat del seu acordí.

Enguany, el 27 de maig va ser atropellat i mort per un cotxe, mentre anava amb bicicleta. Els trabucaires de Gràcia li van dedicar set salves d'honor. Van seguir també, set salves per a cada un dels Països d'Occitània.

Malgrat la dificultat per arribar al Port, nou-centes persones s'aplegaren en honor de les dues llengües: la catalana i l'occitana, que ens uneixen en una cultura comuna per la dignitat i la llibertat dels nostres dos pobles.

Val a dir que la feta és segellada amb el formatge occità i el vicatalà.

A l'últim Estatut d'Autonomia va quedar fixat que l'occità és oficial a Catalunya, però la seva aplicació encara trigarà un mínim de quatre anys.

L'Estat francès va signar la carta de les llengües minoritàries, però encara no l'ha ratificat. Tampoc tenen pressa.

Finalment, a l'acomodar-nos d'aquelles muntanyes, vàrem dirigir el nostre pensament cap als qui hi varen buscar el camí de la llibertat.

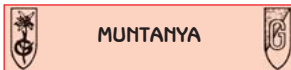
Biblioteca del Gràcia

Dirigit a tots els socis i sòcies:

Cada dijous tenim la biblioteca a l'abast de qui la vulgui consultar. A la vegada agraïrem la vostra ajuda per reorganitzar-la.

Sereu molt benvinguts i benvingudes.

Maria Dolors Lázaro i Palau

REFLEXIONS DES DE L'HIMÀLAIA

Hola amics i amigues:

Voldria fer-vos saber les meves sensacions a hores d'ara després d'haver tornat del Cho-Oyu. És curiós el contrast del barri de Thamel: cotxes, música, turistes, amb el silenci de la muntanya per damunt dels 8.000 metres.

Enen les 14:30 hores del dia 2 d'octubre quan premia el botó del cronòmetre del meu rellotge, acabava el neguit que em perseguia des de feia més d'una setmana esperant que em nevades acabessin i a la vegada començava el repte que m'havia proposat, pujar al Cho-Oyu en menys de 24 hores com a homenatge a una de les curses populars més conegudes de casa nostra, la Matagalls-Montserrat dins de les activitats de celebració del 85è aniversari del Club Excursionista de Gràcia.

Després d'unes 2 hores, arribava al camp 1 a 6.400 metres, entrava a la tenda i em calçava les botes i la granota de ploma, després de veure i menjar alguna cosa començava a caminar cap al camp 2, en aquesta muntanya les dificultats comencen a partir del camp 1, abans tan sols s'ha de creuar una gran morrena i superar uns 800 m de desnivell fins a arribar al camp 1, això sí, gaudint d'un esplèndid paisatge acompanyat d'uns penitents de més de 10 m d'alt.

Passades les deu de la nit arribava al camp 2, després de superar uns 700 m de desnivell a través d'un parell de seracs i un munt de cordes fixes. Quina sensació!!! caminar sol i de nit acompanyat del meu frontal feia que em sentís com un petit i solitari estel escumbrat pel fort vent, però la realitat és la que és i després d'unes 4 hores, altres punts de llum em feien adonar que no estava sol, acabava d'arribar al camp 2 a 7.100m.

El cronòmetre del meu rellotge em marcava unes 8 hores d'activitat, estava a la meitat del repte i tocava descansar, hidratar i menjar. Dins de la meua tenda per damunt dels 7.000 m i protegit del vent, em posava dins del sac de ploma tot buscant la calor que feia hores que havia perdut i a la vegada enganyant al cos fent-li pensar que descansaria de veritat, però com deia abans la realitat és la que és i en 2 hores ja estava en marxa, col·locant-me les plantilles elèctriques que havien de fer que no perdés la calor dels peus.

Passaven pocs minuts de les 2 h del matí i començava a caminar cap al següent objectiu, el camp 3 a 7.600 m, no podia precisar el fred del moment, calculo que estàvem a uns 20 graus sota zero i un vent prou fort com per veure com l'altra gent donava la volta i tornava a les seves tendes, després d'unes 4 hores i passat el camp 3 tornava a estar al cap del carrer, per damunt de la barrera rocosa a uns 7.700m, a on 9 anys enrere havia donat la volta per fred als

peus tal com feia ara l'altra gent, però aquesta vegada la situació era una altra, hi havia alguna cosa que em feia tirar endavant, penso que les segones oportunitats s'han d'aprofitar, la vida és curta i meravellosa i mai se sap que pot passar.

Enen les 7 h del matí quan per damunt dels 7.800 m començava a despuntar el dia, encara era lluny del cim, però l'optimisme m'envalia, de totes maneres sempre hi ha d'haver alguna cosa que ho esgarri tot, un fort vent feia molt difícil la progressió, era dels pocs que no utilitzava oxigen a la muntanya on últimament és habitual utilitzar-lo, anava per davant obrint traça i se'm feia difícil veure el camí que havia de seguir, vaig pensar que el camintri està ple d'herois i vaig decidir esperar la sortida del sol a recer del vent, darrere d'una gran placa de gel que vaig posar en posició vertical, en una estona arribava un grup de xerpes obrint la traça tapada pel vent, al veure'ls vaig decidir seguir-los.

Havien passat 23 hores quan per fi arribava al cim del Cho-Oyu, tenia davant meua vista excepcional, l'Everest, el Lhotse, un cel especialment blau i un vent que a prop del cim havia aflluixat com si volgués que gaudís del moment.

L'esperit de la Matagalls-Montserrat havia arribat al cim del Cho-Oyu en menys de 24 hores un repte que tan sols vol ser un homenatge a una entitat com el Club Excursionista de Gràcia amb 85 anys d'historia o a un de ben segur en un futur hi haurà d'altres reptes per superar gràcies als seus socis i sòcies.

M'agradaria agrair el suport de la meua companya Mercè, família, amics i del meu entrenador Ricard Vila, també de tots els socis del Club Excursionista de Gràcia, a l'Ajuntament de Barcelona, l'Hospital General de Catalunya, Muztag i tota la família del camp base del Cho-Oyu (expedicionaris, cuiners, xerpes...)

Xavi Arias

(Fotografies a les contraportades)

6 cims als Andes de Xile – agost/setembre de 2007

Sembla que la neu que el passat hivern no va caure a Europa ha anat a parar als Andes. Des de l'any 1995 que no es veïen els gruixos que s'acumulen encara avui a Xile i Argentina.

El them anada a acabar. Durant 3 setmanes, Joan Bartolí, Eli Riera, Roger Lorenç, i Carles Luch hem voltat per l'Araucania i la regió dels Llacs mirant de pujar els cims més significatius i característics d'aquesta part de la Cordillera.

Volem a Santiago el 25 d'agost, lloguem un turisme i conduïm cap al sud. Els volcans que busquem ens troben entre 500 i 1.000 km al sud de la capital.

La primera setmana el temps és excel·lent, serà i fred. Aconseguem pujar al Chillán tot i la nostra baixa forma, al Lonquimay tot i els accessos impossibles, i al Villarrica malgrat el vent que ens tomba. "À la poche!" L'Antuco l'haurem de deixar per la tornada, fa massa vent per creure que hi podrem pujar.

La segona setmana ens és adversa. Dos dies per aconseguir portar el nostre auto a l'altra banda de la frontera pel pas Marmul Maiel (quanta neu i quins forats al rípiol). Diem "chauu, fins la propera" al Lantín. Bariloche havia de ser la terra promesa, on la neu és *poudreuse*, el temps més estable, i el 'bife, el bife', ... esdevé la consolació. Segueix plovent (que li demanin al Joan!) i la neu, és clar, és podrida i pesada. Així no anem enlloc! Tantes làgrimes no són bones per la nostra moral. Fugim de nou a Xile, l'Osoorno ha de ser la nostra redempció. Esperem dos dies al refugi. El despenjador s'ona fluixet comparat amb el vent, i la boira no ens deixa ni veure!

Però tenim esperances en la tercera setmana. A hores d'ara ja som addictes a l'accuweather.com, l'snow-forecast.com no pot fallar. I dimarts arriba el dia que esperàvem, ho celebrem des del cràter del Llaima. L'endemà encara fa bo, el Sierra Nevada ens recompensa amb una sortida llarga, variada, i completa. I per no faltar a la promesa, l'Antuco s'afegeix el darrer - i pels pèls - als records que ens enduem d'aquests dies passats als Andes.

20/08/07 Volcà Chillán (Chillán Nuevo) 3186 m.
+/- 1500 m, 5 h l'ascens/1 h el descens, S2, orientacions S, SO i O

Cap dificultat tret del desnivell. A vegades les màquines de l'estació tenen l'estranya mania de pujar fins a accessos 400 m del cim. L'estació no emet torretes vàlids per una sola pujada.

Les fumaroles del Chillán vistes des del cim.

Des de la carretera d'accés són clarament visibles els 2 volcans, el Nuevo a l'esquerra i el Viejo, a la dreta. No confondre'ls amb el Nevado Chillán, uns km més al nord.

Des de l'aparcament més alt de l'estació (1.700 m) cal remuntar per les pistes fins a la cota 2.500 on acaba el telecadira Don Otto, el més important del centre. Aquí torem a veure el volcà amb la fumarola característica. Desvem anir a l'estació, travessarem una petita planícia i seguirem una curta valleta direcció N-NE fins a la cota 2.750 m. Cal flanquejar cap a l'E tota la base del cim per anar a buscar el coll entre els 2 volcans per suaus pales. Els darrers 100 metres són una mica més drets, fàcils tanmateix. El cràter té uns 200 m de diàmetre i és fàcil donar-li la volta. Descens senzill fins a l'estació, per pistes vermelles després.

31/08/07 Lonquimay (2.965 m)
+/- 1.250 m, 4h l'ascens/1h el descens, S3, orientacions E i SE

Cim directe des de la base de l'estació de Corralco. La part alta és dreta i sovint glaçada. Prudència.

La pista d'accés (10 km) pots ser complicada, fins i tot amb un tot terreny, si ha nevat o plugut recentment.

Les magnífiques araucàries de Chile.

Cal remuntar per qualsevol banda de l'estació fins a superar l'alçada de l'únic telecadira, i seguir encara pel llom que davalla del cim per acabar anant a buscar una fondalada a la dreta. S'ha de remuntar una gran pala cada cop més dreta que acabarem superant per la dreta fins a arribar al cim. Descens pel mateix itinerari. 30ª a 35ª sortint del cim.

02/09/07 Villarrica (2.847 m)
+/- 1.550 m, 5 h l'ascens/1 h el descens, S2/S3 si s'esquia des del cim, orientacions N i NO

El Joan s'aboca al cràter del Villarrica.

El volcà més popular i més repetit, l'espectacle del cràter s'ho mereix i justifica anar-hi. Compta a l'hora d'inhalars els vapors, perill d'asfíxia. Gel en els darrers 150m.
 Accesos: 15 km per rípiu, prou còmodes si no neva ni plou. No té gaire pèrdua. Remuntar l'estació fins al telecadira més alt (el de l'esquerra). Seguir per les pales de l'esquerra, amb tendència a l'esquerra (SE) per vorejar un ressalt més dret. Cap a 2400 la ruta al cim és visible de nou. Els darrers 150m a 35º ens van obligar a posar grampons.

11/09/07 Llaïma (3.120m)
+/- 1650m, 5 h 30 l'ascens / 1 h 30 el descens, S2/S3 la darrera pala, orientacions O i NO

És el més alt dels volcans que hem pujat. El seu cràter també és el més profund, té activitat. Si n'hagués de triar només un, seria aquest. Molt de compte en el tram proper a les fumaroles sota el cim. L'escalfor per l'activitat geotèrmica fon la neu en contacte amb el terreny i crea cavitats trampa on es fau calcaure. Cal anar amb quatre ulls! Si es gira boira, cal creuar el pla a 2.000 m pot ser complicat a la tornada.

L'impressionant cràter del Llaïma.

Accesos per pista de rípiu fins a l'estació d'esquí de les Araucàries. La vam trobar impracticable, però no sempre es troba en condicions tan pessimes. S'ha de remuntar l'estació fins a arribar a un gran pla dominat pel volcà. Creuar-lo en direcció al con i anar guanyant alçada suau per les pales de l'esquerra. Cap a 2.550 m, anirem ascendint en flaqueig cap a l'esquerra per evitar les pales més dretes que baixen directament de l'aresta. Aviat trobarem una coma que remuntarem cap a les fumaroles de mig vessant. Queda nòs una pala que es va redreçant. S'han de deixar els esquís on el gel ens impedeixi seguir sobre les fustes. Guanyar fàcilment el cim entre les formacions esculpides pel vent. Descens pel mateix itinerari.

12/09/07 Sierra Nevada (2.550 m)
+/-1.600 m, 6 h l'ascens / 2h30 el descens, S2/S3 el primer gir, orientació N

L'única muntanya que vam pujar que no era un volcà. La més baixa, però també la més llarga (24 km A+R). Solitària, passa per uns boscos d'araucàries i coigües que ja de per si justifiquen la visita. Compte amb les comises del tram intermedi de l'ascensió. Accessos oberts.

Des de les termes de Malacahuello, calseguir la pista

Descens del Sierra Nevada amb el Lonquimay de fons.

fins un trencall a 300 m, i seguir-ne una altra que abandona el fons de la vall, puja a mà dreta i va a buscar l'aliphu que s'endevina ja. Un cop a dalt, seguir al S el que sembla una pista. Cap a 1.300 m, deixem la cornisa per endinsar-nos a la dreta dins del bosc per una pista amb pintura groga. Cap a 1.400 m cal començar a pujar per dins del bosc, sempre en direcció S, per anar a trobar tard o d'hora el llom de nou. A 1.700 m s'acaba la vegetació i seguirem sempre pel llom lluny de les comises. Ambats a 2.200 m, ens trobem davant un roc rocós que voregem per sota cap a l'esquerra (SE) fent un llarg i fàcil flanqueig. Seguim pujant per pales sencilles fins a trobar un altiplà a 2.375m. S'ha d'encarar la darrera pala i més dreta, amb esquís fins al cim. Descens pel mateix itinerari.

15/09/07 Antuco (2.985 m)
+/-1.600 m, 4 h30 l'ascens / 1 h el descens, S2/S3 per sobre l'avantcim, orientació N i NO

El vent que sempre bufa a l'Antuco és la major dificultat a l'hora de fer el cim. Pujar-hi ha estat ben bé un regal, no hi c o n f i a v e m . Esplèndides vistes sobre la Laguna Laja. Descens directe i sostingut, una bona esquuada.

Avançant a contravent camí de l'Antuco.

La ruta no té secret, el volcà és al davant mateix. Només hem d'apuntar que cal atacar-lo per l'esquerra, aprofitant una mena de valleta que forma un cordó de lava. No cal seguir el telesqui fins al final, ja abans ens podem decantar cap a l'E. Tampoc cal entrar ben bé per aquesta vall, ens podem enllair per les pales més directes cap al S. La ISO és però anar orientant-se progressivament de E a S, i S, i S, i S els darrers 300 m. Hi ha un avantcim a escassos 80m del cim. Cràter inactiu a dalt. Descens pel mateix itinerari.

4 apunts per a qui hi viatja:

Cal portar sempre grampons perquè la neu sovint és dura o gelada. També podeu trobar formacions càrbiques de gel a les parts altes dels cims. No en va el vent pot ser la principal dificultat per ascendir aquests cims. El dia pot ser radiant, però si bufa el "puelche", vigileu que el vent no arranqui la porta del cotxe quan en baixeu! El "vient blanco" és temible quan apareix. No vam veure rastres d'allaus ni vam trobar condicions que ens fessin patir al respecte. Cal estar però alerta de possibles plaques. Porteu l'equip complet per allaus.

Pot ser que en alguna estació us puguin vendre un forfet per una sola pujada (per escurçar desnivells) però informeu-vos en abans. No hi comenteu d'entrada. En alguna estació aproximem amb la màquina trepitjaneu. En general són amables, a les Araucàries especialment. Si el volcà es troba inclòs dins una reserva nacional, CONAF pot cobrar-vos un tiquet per entrar-hi, o exigir la seva autorització abans de l'ascensió. Així ho teniem entès al Villarica, però ningú va preguntar res, i no vam pagar tampoc.

Qui tingui intenció de visitar aquests cims, que no s'ho pènsi dos cops. Endavant. Contacteu-nos si voleu més informació.

Bones traces.

Carlos Lluich

(Fotografies a les contraportades)

Volta vall de Conangles- Tossal del Molar Gran (2.885 m)- vall de Bessiberri -18 i 19 d'agost

Aquesta és una excursió llarga però gratificant pel contrast de dues valls i per tres punts destacables per la seva bellesa: la zona lacustre del llac de Rius i el llac Tort de Rius, l'ascensió al Tossal del Molar Gran, des d'on es gaudeix de vistes a importants valls i grans llacs, i la sempre encisadora vall de Bessiberri.

Fem nit de bivac a la zona d'esbarjo que hi ha al costat del refugi de Conangles (a uns 500 m de la boca sud del túnel de Viella, refugi guardat), on t'endemà deixem els cotxes i comencem l'excursió (cota 1.555 m). Busquem en aquesta zona les marques del GR-11, i seguim aquest sender que ens conduirà per la vall de Conangles travessant el port de Rius fins al llac de Rius. Voregem el llac tot seguint el GR i abandonem el sender a l'arribar a la capçalera del llac. Llavors prenem un camí que surt cap a la dreta i que ens porta al llac Tort de Rius, un gran llac emplaçat en un racó tranquil i un tant recòndit, allò que tant ens agrada als que estimem la muntanya.

Llac de Rius

Voregem el llac pel cantó esquerre seguint les fites. Des de la capçalera del llac podem fer dues coses: dirigir-nos directament cap al cim, atacant la seva pala nord-est i buscant el millor pas per assolir-lo, o bé anar a guanyar el Còh de la Canal de Rius (2.698 m), i des d'aquí per una fàcil cresta accedir al cim. A nosaltres ens atrapa una espessa boira quan comencem pujar des de la capçalera del llac, així que el més factible en aquesta situació és anar al coll. Però el que primer va ser una situació indesitjable va tenir l'altra cara de la moneda com moltes vegades passa en aquesta

vida, ja que a l'arribar al coll va ser més gran la sensació de descoberta, ja que ens vam trobar amb l'agradable sorpresa que per l'altre costat, la vall de Bessiberri estava completament despenjada i de sobte vam poder veure el cim enlairat i al nostre abast.

Bessiberri Nord vist des del cim del Tossal del Molar Gran

Una vegada dalt del cim, destacava sobre tot la imponent silueta del Bessiberri Nord, que es dibuixava abraçada per la boira pel costat de la Vall d'Aran.

Estany de Bessiberri

Després, resta la davallada per la bellíssima vall de Bessiberri: ets dos llacs de Bessiberri, els agrests pendents de la vall, el variat bosc entre el llac inferior i la carretera... fan que arribem al final cansats, però satisfets.

Hi vam ser: José Revilla, Quim, Montse Antúñez, Eli, Francesc, Paco i jo mateixa.

Salut i bones excursions.

Rosa-Maria Salas Ricart

SENDERISTES: TORNEM'HI!

El 25 de juliol vam acabar la temporada senderista amb una *trobada-sopar a la fresca* celebrada al pati del nostre estatge. S'hi va servir un pica-pica de càtering a un preu dret per tal de donar cabuda als cinquanta-cinc inscrits que van fer insuficient l'espai.

A continuació, es va presentar un resum de la temporada. Durant els nou mesos del curs, s'han fet catari activitats amb una participació de 782 assistents. L'activitat principal ha consistit a resseguir el GR-92 conegut com a Sender Mediterrani de Portbou fins a Sant Feliu de Guixols. A part, i destinat als senderistes que els interessa sortir més sovint, s'han fet quatre sortides de PR.

Seguidament es donà a conèixer el resultat de l'enquesta feta a través del web, referent a les preferències dels

nostres senderistes de cara a quines destinacions organitzarem per les tres sortides de dos dies fora de l'àmbit del Principat, com a innovació de la nova temporada. Les tres preferències escollides són: Ruta dels Càtars a l'Àrieja, Laguna Negra i Cañón de Río Lobos a Sòria, i la Selva d'Irati a Navarra, les quals s'incorporaren al calendari que es donà a conèixer a continuació. Per acabar la presentació es projectà un recull de fotografies de les sortides que s'havien fet.

Cal destacar, també, els sis autors dels articles de temàtica senderista publicats als butlletins d'aquesta temporada.

Finalitzà l'acte, Francesc Sanahuja, president del club i també un dels 194 participants del curs, amb unes paraules d'encoratjament a seguir incrementant la participació com fins ara, i desitjant a tots un estiu ple d'activitat excursionista.

CALENDARI D'ACTIVITAT SENDERISTA 2007-2008

Mes	Dia	Activitat	Distància	Durada
Octubre	21	Montcada-Baixador de Vallvidrera	17'8 km	4:30 h
Novembre	18	GR-92 Sant Pol-Crta. GIP 6821	16'7 km	3:58 h
Desembre	16	GR-92 Lloret-Tordera	14'5 km.	3:40 h
Gener	20	GR-92 Crta. GIP 6821-Lloret	21'3 km	5:00 h
Febrer	3	GR-36 Ruta dels Càtars (L'Àrieja)		
Febrer	17	GR-92 Tordera-Hortsavinyà	13,0 km	3:00 h
Març	16	GR-92 Hortsavinyà-Vallgorguina	16,3 km	3:55 h
Abril	6	Laguna Negra-Cañón de Río Lobos (Sòria)		
Abril	20	GR-92 Vallgorguina-Crta. Dosrius	17'9 km	4:35 h
Maig	19	GR-92 Crta. Dosrius-Coll de Font de la Cera	18'9 km	4:14 h
Juny	1	Selva de Irati (Navarra)		
Juny	8	Barnatresc per Gràcia		
Juny	15	GR-92 Coll de Font de la Cera-Montcada	16'4 km	3:50 h

CICLE "SORTIM DIJOUS?"

Per aquest proper curs s'ha programat un nou cicle de sortides per qui disposi de dies lliures entre setmana i vulgui sortir a estirar les cames i conèixer nous racons de la nostra geografia. Són caminades de tres o quatre hores de durada. El dinar serà de mobilla o fonda, segons els casos i època de l'any, per tornar a casa tot seguit.

El calendari de sortides es publicarà bimensualment al Butlletí i al web.

Per participar-hi cal posar-se en contacte amb Ramon Izquierdo, tel. 639.240.417, o bé, Roger Llores, tel. 629.322.869, per tal de coordinar el lloc i l'hora de trobada, i els vehicles.

Roger Llores

Les pròximes sortides previstes són:

8 novembre	La Vola-Grebolosa-Bracons (Osona)
15 novembre	Orià-Sant Nazari-Rocaguina (Lluçanès)
22 novembre	Coll de Josa-Els Cloterons (Berguedà)
29 novembre	Fons del Riu Glorieta-Alcover (Alt Camp)
13 desembre	Castell la Popa-Castell Centelles-Sauva Negra (Vallès Oc.-Osona)
20 desembre	Cami del Monastrell (Alt Penedès)

JORNADA TECNICA DE CUIDADORS DE SENDERS

Convocats pel Comitè de Senders de la FEEC i sota l'acolliment de l'Agrupació Excursionista Talaià de Vilanova i la Geltrú, el dissabte 20 d'octubre va tenir lloc la Jornada Tècnica de Cuidadors de Senders.

La convocatòria va tenir l'èxitosa assistència de 126 cuidadors provinents d'arreu de Catalunya. El programa consistia en una primera sessió per a tots els assistents sota el tema "Aspectes legals de la senyalització" impartida per l'advocat Eduard Borràs. Posteriorment, els cuidadors podien escollir un dels dos tallers següents: "Iniciació al GPS i la seva aplicació als senders", amb l'Enric Cervelló de monitor, i "Senyalització horitzontal", per Néstor Gómez.

Posteriorment, se'n va convidar a dinar a les confortables instal·lacions del Foment Vilanoví, que va permetre un animat intercanvi d'impressions sobre el tema de la Jornada, i sobre les experiències i projectes de les entitats responsables i els seus cuidadors per al manteniment dels respectius trams de sender.

Pels que vam voler completar la diada, es féu una caminada guiada pel cuidador respectiu del tram Vilanova-Sitges del GR-92.

Hem de fer constar que de la nostra Entitat van poder assistir a la Jornada Tècnica: Ramon Ripoll, Jordi Heredia, Marita Reixachs, Miquel Fabró, Roger Lloves i Pere Vicenç Planas, essent de les entitats més ben representades.

Cal dir, finalment, que el Gràcia té un grup de cuidadors acreditats format pels socis: Pere Vicens Planas (GR-11), Miquel Fabró (GR-11), Ramon Ripoll (PR-173), Jordi Heredia (GR-11), Roger Lloves (GR-1), Toni Robert (GR-11), i en Toni Pardinilla com a tècnic dins el Comitè. Si algun soci estigués interessat en fer-se cuidador o envolgues informació es pot posar en contacte amb qualsevol d'ells o bé a secretaria del Club.

Roger Lloves

SOPAR SENDERISTA

Si, sí amics i amigues lectors, heu llegit bé: els senderistes que enguany hem començat a caminar pel GR-92 ens vam reunir el passat dimecres 25 de juliol per acabar el curs amb un sopar al club, batejat com el "sopar a la fresca". Vinga, com que és una activitat nova us l'explico:

En una de les darreres sortides, Roger Lloves va proposar acabar l'activitat senderista amb un sopar al mateix club, així es podria fer balanç de com havia anat el curs i també fer noves propostes. Per altra banda, seria una bona ocasió per tal que els "reporters" de la colla ensenyessin les fotografies que han fet durant les diferents etapes. Tot això si es podia amenitzar amb un bon sopar, doncs fantàstic (que millor per a un grup d'excursionistes que acabar amb un bon àpat).

Certament la proposta ha tingut una gran acollida, ja que vam ser més de cinquanta els senderistes que hi vam assistir; per altra banda cal tenir present que algunes de les persones que no van venir-hi, no va ser pas per manca de ganes, sinó que diferents raons ho van fer impossible. Doncs bé, a les 9 del vespre ja teníem el sopar preparat al pati del club, la veritat és que amb un menú excel·lent que no va especificar per tal de no fer dentetes a les persones que no van tenir la sort de tastar-lo.

En acabar el sopar i després de recordar les caminades mitjançant les fotografies dels paisatges de Llançà, Begur, Torroella, la Fosca..., es va fer una avaluació dels punts forts i febles del curs present i es van comentar les propostes per al curs 2007-08, com per exemple organitzar algunes sortides de cap de setmana; sembla que la primera serà fer uns senders per la ruta dels Càtars, al sud de França.

Bé, ja veieu que els senderistes estem força animats i que les activitats s'amplien! Bon senyal, no us sembla?

Montserrat Seguí

Plaça del Diamant 9 • 08012 Barcelona
Telèfon i Fax 93 218 41 17
<http://www.binet.es/2c/mu>
email: mu@binet.es

BARNATRESC 2007

Un any més, la nostra entitat va organitzar el passat dia 10 de juny, la 5a Caminada per Gràcia. Aquesta caminada es fa per les rodalies de la nostra vila, i està dins el calendari anual que sota el nom de Barnatresc engloba unes caminades matinals per

conèixer millor els racons històrics, culturals o esportius de la nostra ciutat.

Aquesta idea, que dóna l'Ajuntament de Barcelona, l'Associació d'Emittats Excursionistes del Barcelonès la va recollir i la va posar en pràctica designant cada any un seguit de caminades (de 1 o 2 per mes) organitzades per diferents entitats excursionistes.

Aquest any el recorregut de l'itinerari va ser dissenyat per Miquel Fernández, va tenir l'ajut d'Antoni Albaladejo i de Josep Portell.

El llibret de l'itinerari descriptiu, que es va repartir a tothom, ens fa adonar dels llocs, carrers, places on hi havia massies o els esdeveniments més característics que hi trobem. Com ja ens té acostumats, en les passades edicions, està acuradament ressenyat per Elsa Castella i les fotografies que l'il·lustren i la composició són de Guillem Martin.

Cal, no oblidar-nos que en els controls de sortida, arribada i el d'actualament hi havia un gruix prou important de socis, desenvolupant les diferents tasques d'organització.

L'itinerari va començar als Jardins Salvador Espriu a les 9 h del matí, donant la sortida el ponent d'Esports de l'Ajuntament de Gràcia el senyor Vinyals als 984 inscrits a la prova que van passar pels carrers Bonavista, Lluís Antúnez, Ràmbola del Prat, Pl. Diamant, Rabassa, Pl Rovira, Cal Comita, Cal l'Alegre de Dalt, Pl. de Sanllehy, Parc Güell, Av. Vallcarca, Pl. Alfons Comin, Pl. Bonanova, Muntaner, Jardins Moragas, Alfons XII, Enric Granados, Monestir de Jesús, Passeig de Gràcia, Monestir del Caputxins Vells, Corsega i acabant en els Jardins de Salvador Espriu.

El dia va ser amb un sol massa esplèndid per caminar, però recollint l'opinió general dels participants (força suats) va ser perquè hi havien pujades (com és Gràcia) però en si, molt agradable.

Per tant i des d'aquest punt volem felicitar a tots els organitzadors i encoratjar-los per estudiar i fer una nova edició d'aquest tipus de caminada.

Rafel Saperas

DIFUSIÓ

El passat 7 d'octubre a l'Assemblea anual de la UIAA (Federació Internacional d'Alpinisme i Escalada) que es celebrà a la localitat japonesa de Matsumoto, entre altres acords s'ha escollit com a President de la comissió d'esquí de muntanya ISMC (Internacional Ski Mountaineering Council)

al nostre consoci i gerent de la FEDME Lluís López i Leiro, càrrec que venia desenvolupant conjuntament amb el de vice-president de la UIAA el també soci de l'Entitat Jordi Colomer i Gallego

Com no deixa de ser un esdeveniment important dintre del món de la muntanya que un altre català i més a més soci de la nostra Entitat, ocupi un alt càrrec dintre d'un organisme internacional de l'alpinisme, des d'aquestes ratlles li desitgem els millors èxits i encerts en aquesta nova tasca com a responsable d'aquest organisme internacional.

Estem segurs que desenvoluparà amb la major eficiència el nou càrrec, després de conèixer la seva trajectòria com membre de la Junta Directiva de la FEDMAE

Jospe Portell

ELOGI DE L'ARENGADA

Aquest article va ser publicat en el núm. 95 d'agost de 2001 del Butlletí del Centre Català de Lausana.

Quant temps fa que no heu menjat una arengada? I tan bona que és!... ben fregideta amb força oli i suc de tomaca, amb bon pa i amb bon vi i encara millor amb cava. També es pot menjar crua i sobretot amb coca d'arengades o altra mena de coca de recepte, com la de pebrori i alberginia escalfats i naturalment amb les arengades a sobre i d'altres maneres.

A les Borges Blanques hi havia un restaurant (potser encara hi és) que proposava un plat amb arengades, figa i alls tendres, i a la Ribera d'Ebre celebrava la festa de la Clota, que és un pa farcit d'arengades, ceba, alls, tomàquet i oli.

També a la tardor, un excel·lent esmorzar és l'arengada amb raim.

L'arengada, a més de ser bona de gust, és força nutritiva, ja que aporta proteïna, greix omega-3, magnesi, potassi, fòstor i vitamines A, D i B12.

Ara ha caigut molt en desús, fins al punt que molts joves no n'han menjat mai i alguns fins i tot, no saben el que és. Val més una arengada damunt del pa que un colom volant

Antonio Moreno

QUE FEU PER CAP D'ANY?... I PER PASQUA?...

Seguint amb la línia de fer activitats fora del nostre país i amb la col·laboració de Muztag, creiem que les propostes que us presentem, acompanyant al Xavi Arias , us poden ser molt atractives.

CAP D' ANY AL
T O U B K A L
(MÀRROC)
SETMANA SANTA
AL WADI RUM
(JORDÀNIA)...
ALESTIU/ELBRUS
I AL TARDOR 2008
SANTUARI DELS
ANNAPURNES

PROPOSTES 2007/08

Desembre 07/ Viatge al Marroc per fer el TOUBKAI (4.000 m) i celebrar el cap d'any. Durada: 7 dies
Març 08/ Jordània , ruta turística i escalari el WADI RUM, hi ha possibilitat de dur acompanyants que poden fer una ruta pel desert.

Juliol/ agost 08/
Ascensió a
l'ELBRUS, la
muntanya més alta
d'Europa (5.700 m)
Octubre 08/
Trekking al Nepal,
Santuari dels
Annapurnes

FALTA CONCRETAR DATES EXACTES I PREUS:
SORTIRAN PRÒXIMAMENT AL WEB

Tots els viatges anirem acompanyats de Xavi Arias, guia acompanyant i director de l'Emgra.

TAMBÉ US PODEM ORGANITZAR QUALSEVOL
ACTIVITAT/VIATGE PERSONALITZAT SOTA
L'ASSESSORAMENT DE MUZTAG I ACOMPANYATS
DE XAVI ARIAS.

PER A MÉS INFORMACIÓ QUE ENVIU UN CORREU AL
cegracia@cegracia.cat o contacteu amb Xavi Arias

NOU FÒRUM PER A SOCIS I SÒCIES

Hem creat un nou fòrum al web per als socis i sòcies, on tothom podrà dir la seva (comentar, proposar, criticar, aportar etc.) només cal que us registreu i un cop comprovat el vostre registre com membre, ja en podreu fer ús.

GEDE

Del 6 al 29 de novembre del 2007, el GEDE organitza el 2on. CURS D'INICIACIÓ A L'ESCALADA 2007.

El curs inclou 4 classes teòriques al local del C.E.G. i 4 sortides pràctiques.

Sessions teòriques, dimarts i dijous a les 20h30 a la sala d'actes del CEG:

Dimarts 6: presentació i teòrica.

Dijous 7 teòrica: nusos, tècniques de progressió.

Dimarts 13 teòrica :tipus de roca, zones d'escalada, graduacions, ressenyes.

Dijous 15 teòrica: reunions, factor 2, cordes, assegurances.

Dijous 29: cloenda.

SORTIDES DE PRÀCTIQUES: dissabte 10, diumenge 11, dissabte 17 i diumenge 18.

Curs reconegut per l'EMGRA (Escola de Muntanya del Gràcia).

MATERIAL NECESSARI: casc, amès (boudrier), rapelador (vuit, tub, reverso, plu,...), 2 mosquetons de seguretat, peus de gat, boga de reunió corda.

PLACES LIMITADES A 12 CURSETISTES. Adjudicació segons ordre d'inscripció.

YOUTUBE

Ja podeu penjar vídeos de Youtube en les notícies del CEG!!! Només cal posar davant de la url del vídeo youtube: url del vídeo i tancar-lo tot entre claudàtors. Per exemple {youtube:http://www.youtube.com/watch?v=H5rn1fouJ}

MENJAR QUE SOBRA DE LA Mm

Com ja sabeu els qui feu de voluntaris/es, un cop acabada la Mm, ens queda força menjar al club, enguany, per fi, hem pogut contactar amb una petita ONG anomenada VOLUNTAD EN ACCIÓ, que ha vingut a recollir la donació.

Us convido a totes les seccions a què després de qualsevol activitat on hi hagi un sobrant de menjar els ho feu saber. Ho agraïeu molt. La Lluïsa té el telèfon, i si podeu avisar abans encara millor, el local és molt petit.

Montserrat Casellas
Sotspresidenta

HEM ESCALAT 65 VIES !!!

Aquest passat cap de setmana, els dies 7 i 8 de juliol, per commemorar el 65 aniversari de la fundació del GEDE (Grup Especial d'Escalada) del Club Excursionista de Gràcia, membres actius del GEDE, antics membres i amics escaladors d'altres entitats, ens proposarem escalar 65 vies de qualsevol massís que ens fos possible.

La fita s'aconseguí i hem superat la quantitat proposada, la major part d'escalades han estat a Catalunya, però també hem tingut escaladors a llocs tant llunyans com a Tanzània i Nova Zelanda.

Massís	Zona	Via	Cordades	Relació de participants a "HEM ESCALAT 65 VIES!!!"		
Montserrat	Basto de la mamelluda	Aresta Brucs	2	Tomeu Ensenyat	Isidre Aparicio	Sergi Diez
"	L'amagada	Cara Nord		Enric Tomas	Ruth Vila	Marti Santamaria
"	La Saca Gran	Aresta Brucs	2	Eduard Doria	Pilar Lope	Cristina Coll
"	"	Stephanie		Laura Santamaita	Esther Miarons	Toni Fonseca
"	El Bisbe	GAM		Albert Alcantara	Enric Martinez	Xavi Arias
"	Roca Gris Vinya Nova	Esparreguera		Eloi Perez	Josep Portell	Koki Gassiot
"	Agulla de l'arbrét	Cerdà Riera		Concep Miró	Manel Guasch	Miquel Lusilla
"	La Pelada	Aresta Brucs		Miquel Castelló	Joan Coll	Albert Iglesias
"	Sabina Inferior	Est		Jordi Pons	Remi Thibaut	Jordi Lluch
"	El Gap Llarg	Normal		Joan Alarcón	Miquel Mañas	Jaume Matas
"	La Portella Petita	"		Enric Pontí	Alfonso Cuervo	Paula Heller
"	El Setrill	"		Edu Gimenez	Maria Ensenyat	Enric Tomas
"	La Maquina de tren	Aresta Brucs		Jordi Mena	Laura Santamaita	Eloi Callado
"	Agulla del Sol Ponent	"		Xavi Aymar	Dolors Boter	Toni Robert
"	"	Normal		Trini Torrents	Jordi Cassany	Tonyo Sanchez
"	La Peluda	Aresta Brucs		Rosa Miró	Montse Freixas	Roger Lloas
"	L'Elefant	Wall		Toni Vives	Carne Aragó	Fede Lanzaço
"	Gorro Fngi	GEDE		Neus Vives	Ricard Sastre	Robert Castells
"	"	Mompant				
"	Gorra Marinera	Pel davant				
"	Miranda de Sant Joan	Alfa				
"	"	Beta				Marti Santamaria
"	"	Gamma				
"	"	Delta				
"	Serrat de Mullapans	Compas				
"	El Rave	Tambors de guerra				
"	Miranda de les Bohigues	Aresta Brucs				
"	El Cavall Bernat	Punsola-Reniu				
"	"	GEDE				
"	El Sentinella	Aresta Brucs				
"	El Senatxo	"				
"	La Figuereta	"				
"	L'esquet	Torras-Humet				
Cèllec	Mocs de Gos	"	3			
"	Ningromaníc	"	3			
"	Lopitekus	"	3			
"	Tos de gos	"	3			
"	GEDE A	"	3			
"	GEDE B	"	3			
Gelida	Via 1	"				
"	Via 2	"				
"	Via 3	"				
"	Via 4	"				
Burriac	Castell de Cabrera	De les nenes				
Terol	Serra del Maestrat	Pais Dogon				
Pinneu	Agulles de Parramo	Faust Rochet				
"	"	Lluch				
"	Aneto	Salenques				
Kilimanjaro	Punta Guillmans	"	13			
Nova Zelanda	Remarkables	Doble Cone				

ACTIVITATS DEL GEDE

SEPTEMBRE

Montserrat - La pastereta via PEL TEU SOMRIURE - Manel Guasch i amics
 Montserrat - La Mamelluda via Anglada-Auque - Toni Gómez, Sergi Diaz i Marti Santamaria
 Montserrat - Serrat d'en Muntaner, via Divorci imminent - Manel Guasch i amics
 Montserrat - Agulla del Frare de Baix, via Normal - Manel Guasch i amics

OCTUBRE

Terradets - Paret de les Bagasses, via Anglada-Guillamon - Manel Guasch i amics
 St. Llorenç de Montgai - Paret Formiguera, via Martineti - Pilar López i Eduard Dòria
 Montserrat - Cavall Bernat, via Punsola Reniu - Manel Guasch i amics
 Montserrat - Tossal de Mullapans, via del Compàs - Koki Gassiot, Concep Miró i Eduard Dòria.

ACAMPADA

VACANCES D'ESTIU

Les vacances d'estiu d'enguany s'han dut a terme al **Càmping Cobijo**, del poble de **Vinuesa** (Sòria). La seva ubicació ens ha permès estar rodejats per conjunts muntanyosos del Sistema Ibèric, d'origen glacial, entre La Rioja, Burgos i Sòria. La zona està formada per grans boscos, refugi per a flora i fauna molt variada, que configura un ecosistema singular, especialitzat para suportar fred, gel i forts vents.

Així, hem estat rodejats a l'oest per La Sierra de la Demanda (entre Burgos i La Rioja, dividint les aigües entre les conques de l'Ebre i del Duero), amb les Serres de San Millán, la de Mencilla i la de Neila; les serres de Urbión, Cebollera, i Cameros (entre el sud de La Rioja i Sòria); i a l'est, el Massís del Moncayo.

Sòria té una geografia irregular, amb alta muntanya i valls, pastures, boscos i rius.

Al nord-oest, hi ha la "Soria Verde", la massa forestal més extensa de la península. Correspon a la comarca de "Pinares" (L'Alt i el Baix), i reuneix una espectacular natura i una arquitectura sòlida. Hi ha grans masses boscoses, sobretot de pi, amb pinsers de més de 25m però també de roure i de faig. Els seus pobles són eminentment forestals: hi ha empreses relacionades amb la fusta i la seva transformació. Els rics prats permeten la pastura de bestiar. Hi ha també una variadíssima fauna: llop, gat mesquer, cigonya, voltor leonat, àligues, falcons, perdiu, cérvol, porc senglar, guineu, llebre, i crancs de riu autòctons, entre molts d'altres.

Vinuesa està situada entre les serres d'Urbión i la de Cebollera, a 1.107 metres d'altura; està rodejada per rius, entre ells, el Duero acabat de néixer. La riquesa del poble, amb cases senyorial, prové del comerç de la llana. També es coneix com "La Corte de los Pinares" per reis castellans que hi passaven temporades. S'hi batregen cases humils "pinareges" amb palaus del XVI al XVIII. "La Casade Madera" ofereix l'exposició de la zona de Pinares, sobre els tipus de bosc, fauna, i l'exploració de la fusta a través del temps.

Prop de Vinuesa hi ha l'**Embalse de la Cuerda del Pozo**, fet sobre el poble de La Muedra, que regula les aigües del Duero. Allà hi ha indrets turístics, per banyar-se i fer esports nàutics i de pesca. Un d'ells és la **Playa Pita**, on ens vam poder banyar i llogar embarcacions.

Algunes excursions ens dugueren a explorar la Sierra de Urbión. El **Pico de Urbión**, a més de 2.200 m, constitueix un mirador excepcional sobre els grans boscos verds, que a

l'hivern es cobreixen de neu. Al vessant sud, molt a prop del cim, hi ha el **naixement del Duero**.

En aquestes zones altes de la serra hi ha llacs, circs, geleres i acumulacions morrèniques, destacant-hi la **Laguna Negra**, a 1.750 m, i a la qual s'arriba seguint el Sendero Ibèric Soriano (GR 86), tot i que el tram d'aproximació es pot fer amb un autobús. El lloc és el resultat de l'acció del gel durant les glaciacions del quaternari, amb parets verticals, i rodejats de frondosos boscos de pi i de faig, que confereixen aspecte

negre als aigües i misteri al paisatge de muntanya. Aquest aspecte fosc i tenebrós ha inspirat llegendes, com la de "La Tierra de Alvar González", d'Antonio Machado. Es un

dels 54 poemes de l'obra Campos de Castilla. En ella, els fills de Alvar González maten el pare per heretar, el llencen a la Laguna, i venen les terres al germà petit. Perseguits pels seu destí, cauen i moren a la Laguna Negra.

Era un paisaje de bosque y peñas aborascadas; (...) Agua transparente y muda que enorme muro de piedra, donde los buitres anidan y el eco duerme, rodea; agua clara donde beben las águilas de la sierra, donde el jabalí del monte y el ciervo y el corzo abrevan.

Dins la zona dels "Pinares Altos", hi ha una filera de pobles propers a Vinuesa, al costat del Riu Duero: Molinos de Duero i Saldiero són localitats de la Carretera, amb casalots del XVI al XVIII; Molinos de Duero es comunica amb Vinuesa per la calçada romana. A

Salduero és possible travessar el Duero trepitjant enormes pedres disposades d'un costat a l'altre del riu. Covaleda té el "Refugio de los Pescadores", d'on surten rutes de senderisme. A Duruelo de la Sierra vam poder arambar fins l'Espal Natural de Castroviejo, amb roques immenses esculpides per l'erosió. Prop de l'indret hi ha la "Cueva Serena", amb una petita cascada.

Després, la ruta ja entra als pins burgalesos: Quintanar de la Sierra, Cànica i Regumiel de la Sierra configuren la zona del Despoblado de Revenga. En tota la zona, a més de contemplar la característica arquitectura de les cases "pinariegas", és freqüent de trobar-hi conjunts de tombes antropomorfes (S. IX-XI) i icnites (petjades de dinosaures).

Més amunt de Quintanar hi ha l'entorn de la Laguna Negra de Neila, dins la Sierra de la Demanda, més a l'oest dels Picos de Urbión. S'hi obren paisatges

immensos dins una corda de llocs, en un gran cerc; dinant a Fuente-Sanza, l'atzar ens féu coincidir amb la Volta Ciclista a Burgos, al costat del naixement del Rio Arlanza.

Més enllà de Quintanar de la Sierra, a Salas de los Infantes, hi trobem també icnites, i un Museu dedicat a aquest tema. Hi ha petjades de dinosaures escapades per la Serra de la Demanda i per l'anomenada Ruta de les Icnites, al nord-est de Soria, entre Bretún, Santa Cruz, Villar del Río i Yanguas, que ofereixen la visita de 14 jaciments i l'aula paleontològica de Villar del Río, a més de rèpliques de dinosaures a mida real.

Dins la zona dels "Pinares Bajos" vam anar al Cañón de Rio Lobos. El Rio Lobos baixa encanxonat durant 25 km, des d'Hontoria del Pinar (sud-est de Burgos) fins a Uclero (oest de Soria), formant un profund i ample canó de pedres calcàries cretàcies, amb parets verticals entre 950 i 1.200 m d'alçada, formades per l'erosió, amb dissolució de la roca per l'aigua, i enfonçament de la llera del llit degut a les coves i aigües subterrànies. El

paisatge càrstic ofereix formacions: fonts i coves, com la de La Galliana. Hi destaquen boscos de savina turifera, pi bord, matolls, ginebró, alzina, boscos de ribera i plantes aquàtiques.

El canó queda dividit en dos trams pel Puente de Siete Ojos, sobre el Río Lobos, en la carretera entre Santa María i San Leonardo de Yagüe. Es pot recórrer a peu, seguint el GR 86, i alguns acampadors recorregueren el tros entre Hontoria i el Puente de los Siete Ojos. En el tram proper a Ucero hi ha l'Ermita templària de San Bartolomé, S XII, a la qual s'hi arriba per un camí planer que segueix el riu, amb abundant vegetació a l'entorn i en el riu, i constantment vigilats pel vol dels voltors.

A la sortida d'Ucero hi ha el Centro de Interpretación de la Naturaleza. Després de la seva visita, la ruta a peu ens duge fins a l'Ermita i la cova de San Bartolomé.

Cal destacar, dins la molt variada fauna, l'espectacle dels voltors lleonats, sobrevolant les parets verticals. Les característiques de l'entorn fan que hi visquin unes 200 espècies de vertebrats; però les parets verticals de pedra fan que el més representatiu de la seva fauna sigui el vultur, dels quals n'hi ha unes 100 parelles sobrevolant penya-segats inaccessibles. També hi nien altres espècies com diferents tipus d'algues, falcons, astors i altres aus rapinyaires, mussols, i aus aquàtiques, entre cabriols, llebres, guineus, etc. Cal recalcar la presència d'amfibis i rèptils, amb una espècie de granota autòctona.

A l'est de Ucero hi ha **Calatayaz**, on hi ha dos punts d'interès: la Reserva Natural de **La Fuentona**, petit però molt profund llac on hi neix el riu Abión. Correspon a un pou càrstic, d'aigües fredes i transparents, del qual encara no se n'ha trobat l'origen, després de diversos intents per equips d'espeleòlegs submarinistes (el programa "Al filo de lo imposible" va investigar

l'entorn i en va fer dos programes per a la televisió). Prop seu hi ha el **Sabinar de Calatayaz**. Les savines turíferes són exemplars prehistòrics, quasi relíquies del terciari que viuen fins a 500 anys. El saviar es prolonga fins al proper Muriel de la Fuente.

Un altre Centro de Interpretación de la Naturaleza, ubicat en un antic i sobri palau del Comte de Santa Coloma (aquest

linatge també posseïa la finca que hi hagué al carrer Escorial de Barcelona, coneguda com Cal Comte) ens ofereix informació de l'entorn.

Més avall de la ciutat de Calatayaz, la **Ribera del Duero**, bona productora de vins, ens condueix a poblacions amb mostres d'arquitectura romànica. Al sud de Soria, Quintana Redonda, Tardelcuende, Matamala, Almazán, Andaluz, Berlanga de Duero i Rello. Molts dels burgs medievals cap a l'oest formaren part de la Ruta del Cid: Gormaz, El Burgo de Osma, Alcubilla del Marqués, San Esteban de Gormaz, Castillejo de Robledo, Alcubilla de Avellaneda.

El dia 9 d'agost vam anar, tots els acampadors, a **Atapuerca**, on **visitem** l'Exposició, les molt interessants demostracions del Parc Arqueològic, i finalment ens

desplaçarem amb autocar fins al jaciment, on una guia ens acompanya amb acurades explicacions. El dinar comunitari es féu a la granja escola d'Arlanzón. Després de fer un tomb per la ciutat de **Burgos** i la seva catedral, ens aturarem en el camí de retorn a Santo Domingo de Silos, on poguérem assistir a les misses cantades en cant gregorià.

El dia 7 d'agost ens desplaçarem a **La Rioja**, travessant el **Piure de Santa Inés**, i amb visita al Centre d'Interpretació

de la Sierra de la Demanda, a Montenegro de Cameros. El topònim "Cameros" prové dels antics pobladors de la zona, pastors d'ovelles merines, transhumants, que passaven l'estiu a la serra i l'hivern a les valls de l'Ebre i del Duero. A l'est del camí, hi deixàrem la Sierra Cebollera, de formes arrodonides i amb densos boscos, que acull una fauna diversa: a la nit, tomant, cérvols, gats mesquers i guineus ens sortiren al camí.

Un cop a Logronyo, visitàrem la **bodega Juan Alcorta** (Domecq/Bodegas) d'arquitectura moderna, amb part de les seves àmplies instal·lacions excavades sota el sòl. Després de dinar fent el típic "tapeo" a la Calle del Laurel, passejàrem per Logronyo ciutat, travessant el Camino de Santiago.

També ens vam desplaçar a la ciutat de Sòria, on hi visqueren i hi escrigueren els poetes Machado (imparti classes a l'Instituto Antonio Machado, que conserva una aula com en l'època), Gerardo Diego, i Bécquer. Als afores hi ha Espai Natural de Valonsadero, l'ermita octogonal de San Saturnio, aixecada sobre una roca, i reflectint-se sobre el Duero. El turó del seu davant és el protagonista de la llegenda "El Monte de las Ánimas", de Bécquer.

A 7 km de Sòria hi ha la ciutat iberoromana de **Numància**, amb les ciutats properes d'**Uxama**, **Tiermes** i **Clúnia** (aquesta ja a Burgos), ens ofereixen un passat iberoromà. Els numantins resistiren el setge romà entre el 153 i el 133 a.C., fins que, esgotats, entregaren la ciutat. Aquest fet originà una superposició de ciutats: la iberica i la romana. Així, a Numància s'hi pot contemplar la muralla, els traçats iber i romà, les restes d'edificis romans, i dues cases reconstruïdes, una iberica, i l'altra, romana. A l'Aula Arqueològica de Garray, s'hi han recreat ambdues cultures.

L'ascensió al **Moncayo** es pot fer per diversos camins: la ruta soriana es fa des d'Agreda fins a arribar al pic de San Miguel, a 2.300 m. d'altura. Al cim s'hi pot veure les terres de Sòria i Albaracín al fons; per l'altre costat, el paisatge de l'Ebre, i, si hi ha sort, els Pirineus.

A part de celebrar la tradicional **Festa Major**, entre els dies 14 i 18 d'agost vam tenir l'oportunitat de participar en la **Festa Major de Vinuesa**, amb la "Pingada del Mayo", la "Pinochada", el dinar de Caldereta, etc.

L'acampada s'ha fet entre els dies 26 de juliol i 22 d'agost del 2007. Hi han participat 57 acampadors, en 21 instal·lacions (caravanes, tendes, autocaravanes i un bungalou).

Cal esmentar que el càmping estava situat dins de les altes pinedes, amb alts pins roigs centenaris pels quals passejaven esquirols, que molt sovint ens llençaven trossos de pinyes. L'acampada ha estat fenomenal, en un clima amical i distès.

Hem convocat un **concurs de fotografia** amb el tema de les Vacances d'estiu, als Picos de Urbión (paisatge, fauna, vegetació, acampadors, etc.). Se n'han penjat les bases al taluer d'anuncis, al web, i s'han enviat per correu electrònic. El lliurament de premis es farà el dia 8 de novembre de 2007, a les 20.30 h. Hiesteu tots convidats. Les obres presentades romandran exposades a la Sala d'actes fins a Nadal.

La propera activitat programada és l'assistència a la **fira del Llibre de Muntanya**, el proper 7 d'octubre, que en aquesta 6a. Edició se celebra a l'Esquirol.

Xavier Misas

(Fotografies a les contraportades) ----->

ARRIBADA DE XAVI ARIAS A L'AEROPORT DE BARCELONA

VACANCES D'ESTIU

6à FIRA DEL LLIBRE DE MUNTANYA A L'ESQUIROL

CAJA DE SABADELL

Núm. 42129

Per més informació i comprar aquest tiquet
 En més de 100 punts de venda a CAJA DE SABADELL
 o a la Secció de Loteria i Sortejos de CAJA DE SABADELL
 Torre de Colònia, 27

Donació: 0,50 €

Club Excursionista de Gràcia

Passatge Mula, 4 · 08002 Gràcia (B.) · Tel. 93 50 10 37 31 48
 email: clubexcursionista@cegracia.cat · www.cegracia.cat

LOTERIA NACIONAL - SORTEJOS DEL DAL

El guanyador guanya **UN EURO AMB CINQUANTA CÈNTIMS (1,50 €)** en el primer sorteig.

Núm. 42129

del sorteig que es celebra a Madrid el dia 22 de desembre de 2007
 El seu sorteig i examen serà nul. Caduca als TRES mesos

Donació: 0,50 €

Decim a ajudar i custodiar a la CAJA DE SABADELL
 la CAJA DE SABADELL dedica tota responsabilitat a
 punt del dèficit i la custòdia dels dècims de la Loteria
 Nacional que li han estat confiat. En cas de resultar
 premiat es faran efectiva a CAJA DE SABADELL.
 Torre de Colònia, 27 a la Seu del Club de dia i a nit de 19 a 22 h.

Caixa Sabadell

Adherit a:
 Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Associació d'Entitats Excursionistes del Barcelonès
 Grup Alta Muntanya Espanyol

Federació Catalana d'Espeleologia
 Federació Catalana d'Entitats Corals

Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning
 Representant a Catalunya del Càmping Club de França

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia
 DIRECTOR: Guillem Martin i Brasó
 CORRECCIÓ a carrec de:

UNIÓ DE FEDERACIONS
 ESPORTIVES DE CATALUNYA

IMPRESSIÓ: Litografia Ochoa, S.L.

a/e:cegracia@cegracia.cat
 web: http://www.cegracia.cat

Dip. legal: B.9720-1961

Impressió en paper ecològic